

Asia: VN/19967/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle luotonostajia ja luotonhallinnoijia koskevaksi lainsäädännöksi ja laiksi arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot esitysluonnoksen 1. lakiehdotukseen (Laki luotonostajista ja luotonhallinnoijista)

-

Huomiot esitysluonnoksen 2. lakiehdotukseen (Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun muuttamisesta)

-

Huomiot esitysluonnoksen 3. lakiehdotukseen (Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta)

-

Huomiot esitysluonnoksen 4. lakiehdotukseen (Laki Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain muuttamisesta)

-

Huomiot esitysluonnoksen 5. lakiehdotukseen (Laki kuluttajansuojalain 7 ja 7a luvun muuttamisesta)

-

Huomiot esitysluonnoksen 6. lakiehdotukseen (Laki perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain 2 §:n muuttamisesta)

-

Huomiot esitysluonnoksen 7. lakiehdotukseen (Laki arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 §:n muuttamisesta)

-

Esitysluonnoksen vaikutusarvioita koskevat huomiot

Kansallisen liikkumavaran käyttämistä ja vaihtoehtoisia toteuttamistapoja koskevat huomiot

Muut mahdolliset huomiot hallituksen esityksestä

Kuluttajaliitto ry (jäljempänä ”Kuluttajaliitto”) kiittää mahdollisuudesta lausua tässä asiassa ja esittää seuraavat huomiot.

Rahoitustoimintaa harjoittavien perintäyhtiöiden joukossa yhä useampi on Euroopan laajuisia tai globaaleja toimijoita ja suuria konserneja. Tästä syystä EU:n laajuinen harmonisoitu lainsäädäntö on erityisen tärkeää. Kuluttajaliitto pitääkin hyvänä esimerkiksi lakiin luotonostajista ja luotonhallinnoijista lisättävää sääntelyä, jonka mukaan sellaisen luotonostajan, jonka kotipaikka tai päätoimipaikka ei sijaitse ETA-alueella, olisi nimettävä edustaja, jolla on kotipaikka tai päätoimipaikka ETA-alueella, ja että tämä edustaja vastaa luotonostajalle säädetyistä velvoitteista. Kuluttajaliitto kannattaa myös hallituksen esityksessä ehdotettua NPL-direktiivin kansallisen liikkumavaran käyttöä sekä direktiivin ylittävää sääntelyä, jonka mukaisesti esityksessä on ehdotettu muutoksia kuluttajansuojalakiin. On perusteltua, että kuluttajansuojalakeja muutetaan maksujärjestelyjen tarjoamisveloitteen osalta siten, että se vastaa myöhemmin täytäntöön pantavaa kuluttajaluottodirektiiviä.

Kuluttajaliitto haluaa yleisestikin ilmaista kannatuksensa uutta ehdotettua kuluttajansuojalain sääntelyä kohtaan, jonka mukaan luotonantajan on tarjottava kuluttajalle kohtuullisia maksujärjestelyjä. Näiden avulla saatetaan voida edistää luottojen takaisinmaksua ja vähentää velkaantumisen pahentumista. Kuluttajaliitto pitää myös tärkeänä toista kuluttajansuojalakiin tehtävää täsmennystä, jonka mukaan kuluttajalle on annettava luottosopimusta muutettaessa oikea-aikaisesti selkeitä tietoja luottosopimukseen tulevista muutoksista sekä siitä, perustuvatko muutokset lakiin vai vaaditaanko niihin kuluttajan suostumus. Molemmat muutokset lisäävät luotonantajan ja kuluttajan välisen sopimussuhteen läpinäkyvyyttä sekä joustavuutta, joka voi mahdollisesti ehkäistä maksuhäiriöiden syntymistä.

Eryteisesti järjestelemättömien luottojen jälkimarkkinoiden kasvu Euroopassa saattaa pahimmillaan lisätä kuluttajien epävarmuutta lainan takaisinmaksusta ja sopimusten ehdoista sekä osapuolista sekä vaikeuttaa siten myös yksittäisen kuluttajan pääsyä oikeuksiinsa. Kuluttajaliiton näkemyksen mukaan nyt täytäntöön pantavalla NPL-direktiivin sääntelyllä voidaan kuitenkin suojata kuluttajaa erityisesti siksi, että sääntelyllä vaaditaan, että luotonhallinnoijalla on kansallisen viranomaisen myöntämä toimilupa. Lisäksi tarkennus, jonka mukaan luotonhallinnoijan johdolta odotetaan hyvämäineisuutta sekä riittävää osaamista voivat edistää velallisten turvaa.

Pesonen Tiia
Kuluttajaliitto ry, Konsumentförbundet rf - Varsinainen vastuvalmistelija
Timo Niemi, juristi.